

СТРУКТУРНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІОНІМІВ У СУЧАСНІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

Лексичний шар будь-якої мови, в тому числі англійської, не є чимось завмерлим, незмінним. Виходять з ужитку застарілі поняття разом із лексемами, що їх позначають, нові ж лексеми, які називають нові реалії, знаходять своє місце в мові. Цей процес є безперервним для майже усіх лексико-семантичних груп (об'єднань лексичних одиниць певної частини мови за спільністю інтегрального компонента значення), зокрема для професіонінів. Під професіонініми розуміємо назви осіб за професією або за родом занять.

Щодо структурних особливостей сучасних англомовних назв професій, то серед них виокремлюємо однокомпонентні і багатокомпонентні. Група однокомпонентних професіонінів включає в себе такі, які складаються з одного кореня (*chef, chief, coach, model, nurse*), і які утворені за допомогою афіксації (додаванням до твірної основи словотворчої частки – афікса). Останні утворюються додаванням суфіксів *-er (banker, builder, butcher, carpenter, cashier, choreographer, designer, developer)*, *-ist (acupuncturist, archivist, artist, cartoonist, dentist)*, *-ian (beautician, dietician, electrician, musician)*, *-or (actor, editor)*. Також мають місце назви професій, утворені додаванням афіксоїдів – проміжних морфем, частин складного або складноскороченого слова, здебільшого співвідносних з повнозначним словом чи основою, які повторюються з тим самим значенням у ряді слів і наближаються за словотвірними функціями до афіксів. Наприклад: *biochemist, biostatistician, microbiologist, telemarketer*.

Цікаво відзначити, що афіксація продовжує залишатися продуктивним способом словотворення на сучасному етапі розвитку англійської мови, що може бути проілюстровано на прикладі нових професій, що з'являються у світовому і, зокрема, англомовному світі. Це, переважно, назви роду діяльності, пов'язані із ІТ-технологіями: *streamer, youtuber*. Подекуди трапляються професіоніни, утворені кількома способами одночасно. Наприклад, слово *vlogger* утворене додаванням суфікса *-er* до кореня *vlog*, яке, у свою чергу, виникло в результаті телескопії (*video+blog→vlog*).

Ще одним продуктивним способом, яким утворюються професіоніни в сучасній англійській мові, виступає словоскладання – загальний для усіх індо-європейських мов спосіб словотворення, при якому нова мовна одиниця

утворюється поєднанням двох, чи навіть (рідко) більше основ. У результаті отримуємо складні слова – такі лексичні одиниці, що складаються з двох і більше основ і вживаються як незалежні форми. Наведемо приклади: *bookkeeper, businessman, firefighter, policeman, zookeeper*.

Окрім однокомпонентних, у сучасній англійській мові наявні дво- і багатоконпонентні назви роду занять, які, відповідно, складаються з двох чи більше слів. Приклади двокомпонентних професіонінів: *aerospace engineer, animal breeder, bicycle repairer, drone operator, fire fighter, fire investigator, sustainability manager*. Багатоконпонентні назви професій: *advertising sales agent, agricultural and food science technician, cloud computing specialist, computer network architect, emergency management specialist, real estate agent, solar energy system engineer*. Цікавим прикладом є професіонінів *app developer*, у якому поєднано скорочення від *application* і слово із типовим для такого типу лексики суфіксом.

Таким чином, доходимо певних висновків. На сучасному етапі розвитку англійської мови можемо говорити про прості, складні і складені (двох- і багатоконпонентні) репрезентанти лексико-семантичної групи професіонінів. Такі лексичні одиниці найчастіше утворені шляхом афіксації і словоскладанням.